

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 574/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Plastcom, spol. s r. o., Hattalova 4, Bratislava, právne zastúpenej advokátom Mgr. Oliverom Kristom, Kýčerského 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry Bratislava III a jej uznesením č. k. 1 Pn 174/18/1103-9 z 11. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Plastcom, spol. s r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2018 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť spoločnosti Plastcom, spol. s r. o., Hattalova 4, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

postupom Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) a jej uznesením č. k. 1 Pn 174/18/1103-9 z 11. júna 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie za svojvoľné, arbitrárne a nepreskúmateľné, keďže okresná prokuratúra sa nevysporiadala so žiadnym z argumentov a dôkazov sťažovateľa, ktoré predložil vo svojej sťažnosti proti uzneseniu povereného príslušníka Policajného zboru ČVS: ORP-131/NMV-B3-2018 z 12. marca 2018 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa Policajného zboru“), ktorým bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté. Sťažovateľ napadnutému uzneseniu vyčíta, že okresná prokuratúra sa obmedzila na stručné zhodnotenie podstaty obsahu sťažnosti, citáciu príslušných zákonných ustanovení a vyjadrenie súhlasu s uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru bez toho, aby v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázala aj na konkrétne skutkové okolnosti, o ktoré svoje rozhodnutie oprela.

3. V konkrétosti sťažovateľ okresnej prokuratúre vyčíta, že sa vôbec nezaoberala dôkazmi, ktorými preukazoval spáchanie trestného činu, a to sfalšovaním príkaznej zmluvy, resp. jej antidatovaním zo strany advokáta, klamlivou výpoveďou advokáta a konateľa spoločnosti, sfalšovaním záznamov z rokovania medzi advokátom a klientom (konateľom sťažovateľa), resp. falšovaním ďalších dokladov, ktoré mali byť podkladom pre vyúčtovanie odmeny advokáta pri zastupovaní sťažovateľa. Sťažovateľ ďalej poukazuje na nesprávnosť právneho názoru okresnej prokuratúry, ktorá v napadnutom uznesení uviedla, že sťažnosť musela zamietnuť bez ohľadu na prípadné preukázanie neoprávneného navýšenia odmeny advokáta s odvolaním sa na materiálny korektív upravený v § 10 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), podľa ktorého takéto konanie advokáta nemôže napĺňať vzhľadom na výšku spôsobenej škody zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol: *„Prokurátor však už nijakým spôsobom neuvádza, ktoré okolnosti uvedené v tomto ustanovení boli podľa jeho názoru naplnené a teda prečo je dôvod na postup podľa citovaného ustanovenia... Takto neodôvodnené rozhodnutie prokurátora je potom absolútne nepreskúmateľné a je možné ho považovať za arbitrárne, pretože nie je možné zistiť*

na základe akých skutočností a úvah dospel prokurátor k záveru pre aplikáciu ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona... V celom rozhodnutí okresnej prokuratúry sa nenachádza žiadne zdôvodnenie, že prečo v nadväznosti na doložené dôkazy a preukázané skutočnosti je stupeň nebezpečnosti konania advokáta a najmä konateľa... iba nepatrný alebo odôvodnenie že napriek preukázateľným falšovaniu rozhodujúcich písomností na základe ktorých došlo k neoprávnenému vyúčtovaniu právnych služieb...“

4. Sťažovateľ taktiež poukazoval aj na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia vo vzťahu k podozreniu zo spáchania trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku zo strany dvoch konateľov sťažovateľa. Sťažovateľ v tomto smere napadnutému uzneseniu vyčíta: „... odôvodnenie prokurátora však vôbec nekorešponduje so skutkovým stavom a skutočnosťou, že v prípade vedomého a úmyselného falšovania príkaznej zmluvy ako i falšovania ďalších podkladov slúžiacich na vyúčtovanie trov (záznamov z rokovania), zo strany týchto konateľov... ide o úmyselné konanie poškodiť spoločnosť Plastcom, spol. s r.o. a nie o nedbanlivostné konanie a teda do úvahy prichádza výlučne použitie ustanovenia §237 Trestného zákona, pri ktorom zákon predpokladá malú škodu a teda by došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Keďže sa však prokurátor (a príslušník PZ už vôbec nie) nijakým spôsobom nevysporiadal s rozhodujúcimi dôkazmi... nie je vôbec možné preskúmať, na základe akých úvah dospel prokurátor k záveru, že sa mohlo jednať maximálne o nedbanlivostné konanie.“

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Na základe vyššie uvedených právnych skutočností a doložených dôkazov týmto žiadame Ústavný súd SR, aby preskúmal našu sťažnosť a pri ložené dôkazy, vyhovel našej ústavnej sťažnosti a rozhodol, že postupom Okresnej prokuratúry Bratislava III a jej rozhodnutím - uznesením 1Pn 174/18/1103-9 vydaného dňa 11.06.2018 bolo porušené základného právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Taktiež žiadame aby Ústavný súd SR v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde zrušil predmetné rozhodnutie okresnej prokuratúry a v súlade

s ustanovením §56 ods. 3 tohto zákona vrátil vec okresnej prokuratúre na ďalšie konanie, keďže iba takýmto spôsobom môže byť docielené odstránenie porušenie základného práva na súdnu a inú ochranu.

V súlade s ustanovením § 31 a zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 263 CSP taktiež požadujeme, aby Ústavný súd SR priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia a zaviazal okresnú prokuratúru na zaplatenie trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného

práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnený návrh ide preto vtedy, ak pri jeho predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

9. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresnej prokuratúry a jej napadnutým uznesením, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru, ktorým bolo jeho trestné oznámenie odmietnuté, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku v trestnom konaní zastupuje štát prokurátor. Ak tento zákon, medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak, prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel.

12. Podstatná časť sťažnosti sťažovateľa sa dotýka nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia, pričom táto „*svojvoľnosť, arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť*“ je sťažovateľom odvíjaná od nedostatočného vyhodnotenia ním predložených dôkazov zo strany okresnej prokuratúry. Ústavný súd však v tejto súvislosti uvádza, že jednotlivé dôkazy nemá právomoc verifikovať, pretože nie je skutkovým súdom, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a v tomto smere nemôže vykonať dokazovanie. Ústavný súd nevykonáva procesné úkony trestného konania a ani nehodnotí (nevyhodnocuje/neprehodnocuje) dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní (ale ani všeobecnými súdmi) a nemôže ani nahrádzať nimi prijaté právne závery, pokiaľ nie sú

v zjavnom rozpore so znením, zmyslom a účelom vo veci aplikovaných právnych noriem. Úloha ústavného súdu v tejto veci predovšetkým spočíva v zistení, či orgány činné v trestnom konaní, ktoré sa na vyšetrovaní prípadu zúčastnili, vykonali jeho účinné úradné vyšetrovanie, t. j. či pre objasnenie okolností prípadu bolo zo strany konajúcich orgánov verejnej moci urobené maximum.

13. Vo vzťahu k zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa však ústavný súd prioritne poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej príslušnému súdu prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Základnou a nevyhnutnou podmienkou práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ktoré je ústavnou bázou aj pre práva garantované v čl. 46 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, je existencia označeného práva (v právnom poriadku Slovenskej republiky), ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha na súde alebo inom orgáne verejnej moci. Z ustanovení Trestného poriadku však nemožno vyvodit' subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného stíhania.

14. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky pre začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajný orgán, vyšetrovateľ, prokurátor). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká procesné právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02). Keďže sťažovateľ nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo vznesené obvinenie proti advokátovi, resp. niektorým z jeho konateľov a následne bola proti nim podaná obžaloba, pričom toto právo nemožno odvodiť ani

z niektorého zo základných práv a slobôd, sťažnosti sťažovateľa nebolo možné v danej veci vyhovieť.

15. Z už uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018